

Aanpak: MPG-overleg

De gemeente heeft de vragenlijst betreffende deze aanpak ingevuld en relevante documentatie toegestuurd. Een – beperktere – vragenlijst over deze aanpak is ingevuld door:

- AMK
- Bureau jeugdzorg
- MEE Midden-Holland

Deze netwerkpartners zijn aangedragen door de gemeente. Op basis van de ingevulde vragenlijsten en de aangeleverde informatie gezamenlijk heeft STJ de beoordeling gemaakt.

Beschrijving

Gouda werkt met een integrale aanpak rondom het gezin, dat houdt in dat er wordt gewerkt volgens het principe '1 huishouden, 1 plan, 1 zorgcoördinator'. De zorgcoördinator is een medewerker van een van de bij het gezin betrokken zorgaanbieders. Als de zorg en ondersteuning aan een gezin stagneert, bijvoorbeeld door zorgmijding, dan wordt een melding gedaan bij het Meldpunt Zorg en Overlast. Het kan ook zijn dat een gezin waar nog geen hulp bij het gezin is betrokken, bij het meldpunt wordt aangemeld. Er kan gemeld worden door burgers en professionals.

Vanuit dit meldpunt wordt de casus, indien dit nodig blijkt, besproken in het MPG-overleg. In dit overleg worden afspraken gemaakt over het actieplan om de noodzakelijke zorg en ondersteuning te realiseren. Er kan bijvoorbeeld een procesregisseur worden ingezet die – tijdelijk – de taken van de zorgcoördinator overneemt.

Het MPG-overleg is 1x per maand één uur onder voorzitterschap van het Meldpunt Zorg en Overlast. De GGD coördineert dit voor de gemeente. Zolang de benodigde hulpverlening nog onvoldoende op gang is in het gezin, blijft het gezin op de agenda van het MPG-overleg staan.

Het MPG-overleg is gestart op 1 oktober 2010 en in 2012 is de zorg en ondersteuning van 38 gezinnen door dit overleg (weer) tot stand gekomen.

De insteek van het MPG-overleg is breed met deelnemers van organisaties uit zowel volwassenen- als jeugdzorg.

Bevindingen toezichtonderzoek

Samenwerkend Toezicht Jeugd heeft 'MPG-overleg' getoetst aan de hand van vijf thema's voor verantwoorde zorg en ondersteuning voor gezinnen met een geringe sociale redzaamheid. De vijf thema's zijn:

- **Toeleiding:** gezinnen zijn in beeld en worden bereikt met de aanpak
- **Gezin centraal:** de aanpak stelt het gezin en zijn sociale netwerk centraal
- **De aanpak:** de aanpak is planmatig, samenhangend en vasthoudend en de regisseur is toegerust
- **Samenwerking:** er moet goede samenwerking zijn tussen de instanties die bij een gezin betrokken zijn
- **Continu:** indien nodig moeten zorg en ondersteuning langdurig kunnen worden ingezet, in wisselende aard en intensiteit

Deze thema's zijn verder uitgewerkt in criteria en bijbehorende indicatoren. De onderstaande tabel bevat de bevindingen van STJ per indicator uit het toetsingskader, waarmee STJ beoordeelt of op beleidsniveau de zorg en ondersteuning aan gezinnen met geringe sociale redzaamheid op toereikende wijze is vormgegeven. Per indicator wordt aangegeven of de zorg en ondersteuning vanuit de aanpak daaraan voldoet (✓) dan wel of er een verbeterpunt is (X).

Toeleiding		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
GGSR zijn in beeld	Alle netwerkpartners hanteren dezelfde omschrijving van GGSR	✓ De gemeente en twee netwerkpartners benadrukken binnen het MPG-overleg de complexe problematiek en het zorgmijddend karakter van de doelgroep. LET OP: Eén netwerkpartner omschrijft de doelgroep veel breder en heeft het over alle meldingen waarover men zorgen heeft.
	De gemeente heeft zicht op de populatie GGSR	X Er is geen zicht op de totale omvang van de doelgroep. Op basis van een accumulatie van risicofactoren kan wel een inschatting gemaakt worden maar hiertoe is niet eerder een poging gedaan. De gemeente weet wel in welke wijken de doelgroep van deze aanpak zich concentreert.
De aanpak bereikt alle gezinnen waarvoor dit nodig is	De netwerkpartners weten waar gezinnen voor de aanpak kunnen worden aangemeld	✓ De meldingen komen binnen bij het Meldpunt Zorg en Overlast. De ondervraagde netwerkpartners zijn hierover eenduidig. Bij dit meldpunt kan gemeld worden door burgers en professionals.
	Netwerkpartners en alle relevante partijen melden GGSR aan voor de aanpak	✓ Dit is het geval. Een breed spectrum van organisaties meldt gezinnen aan voor de aanpak. Het meest worden genoemd GGD, maatschappelijk werk, BJZ, woningbouw, AMK, Leger des Heils sociale zaken gemeente en politie.

Gezin centraal		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
De aanpak stelt het gezin en zijn sociale netwerk centraal	Binnen de aanpak wordt de eigen kracht van het gezin ondersteund en benut	✓ De mate van zelfredzaamheid c.q. eigen kracht is een belangrijk punt van aandacht in het plan van aanpak. Er worden diverse interventies ingezet om de zelfredzaamheid te vergroten.
	Binnen de aanpak wordt het sociale netwerk van het gezin benut	✓ Het steunsysteem (bijvoorbeeld familie, vrienden, iemand in de buurt of vrijwilligers) speelt in het plan van aanpak en bij de uitvoering daarvan een belangrijke rol.
	Binnen de aanpak is de behoefte van het gezin uitgangspunt bij het bepalen wat nodig is	✓ Vragen, problemen en visie op de aanpak van cliënt en het (steun)systeem staan centraal.

Vervolg bevindingen toezichtonderzoek

Aanpak		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
Planmatig	De gemeente zorgt voor een gezamenlijke visie op de aanpak voor GGSR De gemeente heeft beleid voor de groep GGSR De netwerkpartners hebben gezamenlijke doelen geformuleerd ten aanzien van de aanpak van GGSR	✓ De gezamenlijke visie en het beleid voor deze doelgroep valt binnen het Regionaal Kader Maatschappelijke Zorg 2013 – 2016 met bijbehorende uitvoeringsagenda. Gouda heeft ook een lokale nota hiervoor gemaakt. ✓ Ondervraagden benoemen allemaal als doel een gezamenlijke aanpak waarbij de coördinatie van zorg goed is belegd. Een doel dat de gemeente en het merendeel van de netwerkpartners ook benoemen is kennisontwikkeling of het opbouwen van expertise rondom deze doelgroep.
	De resultaten van de aanpak worden bijgehouden De netwerkpartners evalueren de resultaten van de aanpak De gemeente evalueert de resultaten van de aanpak Op basis van de evaluatie wordt het beleid gecontinueerd dan wel bijgesteld	✓ Op uitvoerend niveau, op overlegniveau en per deelnemende organisatie wordt bijgehouden wat de aanpak oplevert en wat de knelpunten zijn. ✓ Eenmaal per twee jaar wordt het MPG-overleg uitgebreid geëvalueerd door de netwerkpartners en vervolgens besproken met de gemeente. Dit kan leiden tot eventuele bijstellingen.
Een toegeruste regisseur	In de aanpak is er één centrale persoon voor het gezin die de intensieve zorg en ondersteuning aan het gezin op elkaar afstemt (de regisseur)	✓ Het Meldpunt Zorg en Overlast wijst een procesregisseur aan die (tijdelijk) de zorgcoördinatie overneemt.
	De doorzettingsmacht voor de regisseur is geregeld	✓ De procesregisseur kan zelfstandig beslissingen nemen over aanpak en inzet zorg en ondersteuning. Alleen één netwerkpartner denkt hier anders over.
	De regisseur is voldoende toegerust om zijn functie uit te oefenen	✓ De regisseur is voldoende toegerust voor zijn/haar functie. LET OP: Er zijn geen afspraken gemaakt ten aanzien van de maximale caseload.
Samenhangend	Uitgangspunt bij de aanpak is dat de netwerkpartners werken met en gezamenlijk plan per gezin	✓ Er wordt gewerkt met één plan per gezin. LET OP: Alleen geeft een netwerkpartner (die het convenant ook heeft ondertekend) aan dat dit plan niet leidend is voor het handelen en dat er in de praktijk nog niet altijd met één plan wordt gewerkt.
	Uitgangspunt bij de aanpak is dat deze betrekking heeft op de problemen van alle gezinsleden en op alle leefgebieden	✓ Het plan omvat het gehele (gezins)systeem en heeft betrekking op alle leefgebieden.
Vasthoudend	Uitgangspunt bij de aanpak is dat outreachend wordt gewerkt	✓ Alle ondervraagden geven aan dat de aard van de doelgroep een (pro) actieve manier vraagt om het gezin te benaderen. In het MPG-overleg worden hierover afspraken gemaakt.
	Uitgangspunt bij de aanpak is dat het gezin niet wordt losgelaten	✓ Er zijn diverse mogelijkheden van dwang en drang die ingezet kunnen worden om het gezin toch (weer) zover te krijgen dat ze meewerken. LET OP: De gemeente geeft aan dat er afspraken zijn gemaakt over wanneer de aanpak wordt afgesloten maar twee van de drie netwerkpartners zijn het daar niet mee eens.

Vervolg bevindingen toezichtonderzoek

Samenwerking		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
Coördinatie	De gemeente voert regie op de aanpak voor GGSR	✓ De gemeente voert regie en wordt daarin ondersteund door de GGD.
	Bij stagnatie van de intensieve zorg en ondersteuning op casusniveau zijn opschalingsmogelijkheden geregeld	✓ De procesregisseur kan opschalen naar de managers van de betrokken organisaties dan wel naar de manager van het Meldpunt Zorg en Overlast. Deze manager kan met het knelpunt en bijbehorend advies naar de beleidsmedewerker dan wel naar de wethouder van de gemeente.
Benodigde partijen werken mee aan de aanpak	Alle partijen die relevant zijn, zijn verbonden aan de aanpak Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over de aanpak	✓ Het Convenant Samenwerking Maatschappelijke Zorg Midden-Holland 2013-2016 is breed gedragen. Jeugd- en volwassenenzorg is vertegenwoordigd alsook politie, woningbouw en zorgverzekeraar. LET OP: Alleen onderwijs komt niet voor.
	De netwerkpartners geven hun medewerkers de bevoegdheid om beslissingen te nemen over de intensieve zorg en ondersteuning voor de gezinnen	✓ De gemeente geeft aan dat medewerkers van de netwerkpartners in het MPG-overleg besluiten kunnen nemen die zij vervolgens binnen hun organisatie afstemmen. De netwerkpartners geven aan dat zij hierbij binnen wettelijke kaders en convenanten werken.
Toereikende informatie	Netwerkpartners hebben afspraken gemaakt over het actief delen van informatie	✓ Rondom het uitwisselen van informatie over een gezin (gezinsleden) gelden de afspraken die gemaakt zijn in het 'Convenant Zorgnetwerken OGGZ Midden Holland 2011 t/m 2015'. LET OP: Desondanks geven gemeente en alle ondervraagde netwerkpartners aan dat er met een organisatie structurele problemen zijn met het uitwisselen van informatie.

Continu		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
De duur van de aanpak is toereikend	De afspraak is dat de intensieve zorg en ondersteuning doorlopen totdat de problemen zijn opgelost of beheersbaar zijn	✓ Het MPG-overleg blijft een gezin bespreken zolang de hulp nog onvoldoende op gang is gekomen. Dit is niet gebonden aan een maximum termijn.
De aanpak is flexibel	Netwerkpartners zorgen voor beschikbaarheid van zorg en ondersteuning voor de gezinnen binnen de aanpak	✗ Er zijn met de netwerkpartners geen afspraken gemaakt om te voorkomen dat gezinnen binnen de aanpak moeten wachten op zorg en ondersteuning. In de praktijk blijkt dit regelmatig tot problemen te leiden. Zo geven twee netwerkpartners aan dat de benodigde hulp niet altijd op het benodigde moment kan worden geboden of dat er onduidelijk is wie wat doet. Een netwerkpartner geeft aan deze gezinnen voorrang te geven als dat nodig is.
De aanpak krijgt indien nodig een vervolg	Netwerkpartners hebben de afspraak gemaakt dat de intensieve zorg en ondersteuning indien nodig een vervolg kunnen krijgen	✓ De gemeente en twee netwerkpartners geven aan dat er afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop het gezin na afsluiting in beeld blijft. De casus wordt niet door het MPG-overleg gemonitord maar er worden wel afspraken gemaakt wie dit vanuit de (reguliere) hulpverlening oppakt. LET OP: Een netwerkpartner geeft aan dat dit niet altijd gebeurt.